

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 603/2025-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Martinom Gavuliakom, Klincová 37, Bratislava, proti rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Ssk/143/2024 z 21. februára 2025 a postupu, ktorý jeho vydaniu predchádzal, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 7. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom najvyššieho správneho súdu sp. zn. 6Ssk/143/2024 z 21. februára 2025 a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal, ako aj základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom najvyššieho správneho súdu v totožnom konaní. Súčasne navrhuje, aby ústavný súd zrušil napadnutý rozsudok, priznal jej primerané finančné zadostučinenie 2 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Správny súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 26Sas/2/2024-58 zo 6. septembra 2024 zamietol správnu žalobu sťažovateľky o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredia č. 50155-2/2023-BA zo 4. decembra 2023 ako druhostupňového orgánu, ktorého podstatou bola čiastočná zmena výroku odvolaním napadnutého prvostupňového rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočky Žilina č. 700-1613878523-GC04/23 z 27. septembra 2023 o výške predpísaného poistného. Proti uvedenému rozsudku správneho súdu podala 13. novembra 2024 kasačnú sťažnosť, ktorú najvyšší správny súd napadnutým rozsudkom zamietol a zároveň zamietol aj jej návrh na prerušenie konania o kasačnej sťažnosti.

3. Medzitým prokurátor Okresnej prokuratúry Žilina protestom z 10. júla 2024 napadol rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Žilina č. 140-11/2023-ZA z 10. januára 2023 (o vzniku povinného

dôchodkového poistenia zamestnancovi sťažovateľky k 4. októbru 2016 ako podkladu na ďalšie rozhodnutia o predpísaní výšky poistného podľa § 144 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v platnom znení, pozn.), podanému protestu Sociálna poisťovňa, ústredie rozhodnutím č. 37001-2/2024-BA zo 4. septembra 2024 nevyhovela, a odvolanie prokurátora generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne rozhodnutím č. 37001-6/2024-BA/GR z 15. októbra 2024 zamietol (ďalej len „rozhodnutie generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne“). Proti označenému rozhodnutiu generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne bola podaná správna žaloba (konanie vedené správnym súdom pod sp. zn. 25Sas/18/2024, pozn.), o ktorej nebolo ku dňu podania ústavnej sťažnosti rozhodnuté. Z dôvodu prebiehajúceho súdneho konania, ktoré môže mať vplyv na rozhodnutie, sťažovateľka požiadala o prerušenie konania o kasačnej sťažnosti, s ktorým súhlasila aj žalovaná.

4. Sťažovateľka rozporuje napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu, ktorým zamietol jej návrh na prerušenie konania o kasačnej sťažnosti s odôvodnením, že prokurátor okresnej prokuratúry v zákonnej lehote správnu žalobu proti rozhodnutiu generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne nepodal, pretože podľa elektronického súdneho spisu je zrejmé, že predmetné konanie na správnom súde prebieha. Záver najvyššieho správneho súdu je preto nielen nesprávny, ale súčasne mal opomenúť iné fakultatívne možnosti prerušenia súdneho konania podľa § 100 ods. 2 Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“), napríklad zhodný návrh účastníkov konania. Najvyšší správny súd si tak zabezpečil len čiastočné informácie, keď už nezisťoval prípadné podanie správnej žaloby, a tým porušil rovnosť strán konania. Zároveň sa najvyšší správny súd nemal vysporiadať ani s porušením zásady „*ex iniuria ius non oritur*“ (z bezprávia nevzniká právo), keďže odmietol preskúmať prvotné rozhodnutie pobočky Sociálnej poisťovne o vzniku povinného dôchodkového poistenia, ktoré malo vady vytýkané prokurátorom, a preto z neho nemožno odvodzovať ďalšie nároky (rozhodnutia o predpise výšky poistného, pozn.). Z uvedených dôvodov je napadnutý rozsudok nepreskúmateľný, čím došlo k porušeniu namietaných práv sťažovateľky, a tým sa odôvodňuje potreba jeho zrušenia. Na podklade uvedeného odôvodnila zásah do svojich namietaných práv, ako aj nároky uplatnené v petite ústavnej sťažnosti.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Pred samotným predbežným prerokovaním sa ústavný súd musel vysporiadať s nepresne formulovaným sťažnostným návrhom, v ktorom sa sťažovateľka domáha vyslovenia porušenia svojich práv len postupom najvyššieho správneho súdu, ale nie aj napadnutým rozsudkom, ktorý však v rámci sťažnostnej argumentácie rozporuje v kontexte porušenia práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 2 ústavy a v petite žiada jeho zrušenie.

7. V tejto reflexii ústavný súd pripomína, že jeho viazanosť návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti najmä petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha, čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Takto vymedzený rozsah prieskumu ústavného súdu môže byť vo výnimočných okolnostiach modifikovaný (zvyčajne rozšírený) dôvodmi ústavnej sťažnosti (tak ako to *expressis verbis* vyplýva z § 45 zákona o ústavnom súde, pozn.), z ktorých ale musí zrozumiteľne vyplývať nespochybniteľný záujem sťažovateľa podrobiť ústavnoprávnemu prieskumu konkrétne a adresne vymedzené rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah (vymedzený predmetom, subjektom a inými, najmä časovými súvislosťami), na čo musí nevyhnutne vecne nadväzovať aj pregnantná súvzťažná ústavnoprávna argumentácia sťažovateľa. Jedine za kumulatívneho splnenia týchto podmienok je tak potom možné prekročiť petit ústavnej sťažnosti pri rešpektovaní ontologickej podstaty tohto ústavného inštitútu, potierajúc pritom prehnanú ústavnoprávnu solemnitú, ktorej dôsledky by mohli ohroziť materiálnu ochranu sťažovateľových základných práv a slobôd (I. ÚS 514/2020, č. 84/2020 ZNaU).

8. Keďže z obsahu sťažnostnej narácie je zrejme namietanie porušenia práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu, ústavný súd rozšíril (upresnil) sťažnostný návrh, tak ako je uvedené v bode 1 tohto uznesenia.

II.1. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy:

9. Sťažovateľka rozporuje rozsudok najvyššieho správneho súdu a začiatok dvojmesačnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti (§ 124 zákona o ústavnom súde) datuje k 11. máju 2025, keď jej bol napádaný rozsudok doručený. Keďže sťažovateľka nepreukázala dátum doručenia označeného rozhodnutia, ústavný súd vlastnou činnosťou zistil, že napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu bol sťažovateľke správnym súdom doručený 11. mája 2025, a to uplynutím lehoty na prevzatie. Tým je zachovaná dvojmesačná lehota na podanie ústavnej sťažnosti.

10. Článok 46 ods. 2 ústavy zaručuje ústavné právo fyzických osôb a právnických osôb, ktoré obhájitelným spôsobom tvrdia, že boli na svojich právach ukrátené rozhodnutím orgánu verejnej správy, obrátiť sa na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak, pričom z právomoci súdu nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd. Obhájitelnosť tvrdenia v danom prípade znamená, že vzhľadom na právnu úpravu a na okolnosti prípadu bolo konkrétne rozhodnutie orgánu verejnej správy spôsobilé zasiahnuť do práv alebo právom chránených záujmov fyzických osôb alebo právnických osôb, ktoré tvrdia, že boli rozhodnutím orgánu verejnej správy dotknuté. V tomto rozsahu (pokiaľ ide o garantovanie práva na prístup k súdu) predstavuje čl. 46 ods. 2 ústavy *lex specialis* vo vzťahu k všeobecnejšiemu čl. 46 ods. 1 ústavy. Aj v prípadoch, keď právo na prístup k súdu účastníka súdneho konania má svoj ústavný základ v čl. 46 ods. 2 ústavy, je súd konajúci vo veci viazaný princípmi spravodlivého súdneho konania vyplývajúcimi z čl. 46 ods. 1 ústavy (I. ÚS 482/2025, IV. ÚS 321/2025).

11. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní

ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

12. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neutržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 231/04, I. ÚS 482/2025).

13. Podstata základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu alebo iného orgánu verejnej moci nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu a inú právnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci (m. m. II. ÚS 153/2018).

14. K porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie môže dôjsť predovšetkým vtedy, ak by bola odmietnutá možnosť domáhať sa práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu (žalobe) fyzickej osoby alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98), ale tiež v prípade, ak by rozhodnutie všeobecného súdu bolo arbitrárne, a teda bolo prejavom zjavnej svojvôle pri výklade a aplikácii právnej normy (I. ÚS 19/02, I. ÚS 74/05), alebo ak by výrok rozhodnutia nebol v súlade s priebehom konania (napr. II. ÚS 107/2018). O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom bolo možné uvažovať v prípade, ak by sa všeobecný súd natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06). Pokiaľ výklad súdu nie je arbitrárny a je náležite odôvodnený, ústavný súd nemá dôvod doň zasahovať (I. ÚS 19/02, IV. ÚS 238/05, II. ÚS. 357/06, III. ÚS 354/2021).

15. Prednesené je aj prípadom sťažovateľky namietajúcej postup najvyššieho správneho súdu, ktorý aj napriek prebiehajúcej konaniu na správnom súde nevyhoviel jej návrhu na prerušenie konania o kasačnej sťažnosti s odôvodnením, že okresný prokurátor nepodal proti rozhodnutiu generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne v zákonnej lehote správnu žalobu, pričom podľa sťažovateľky si už najvyšší správny súd nepreveril podanie správnej žaloby. Zároveň sa nevysporiadal

ani s návrhom na prerušenie konania podľa § 100 ods. 2 písm. b) SSP, s ktorým vyjadrila súhlas aj Sociálna poisťovňa ako žalovaná.

16. Na účel overenia sťažnostných tvrdení o prebiehajúcom konaní na správnom súde (podporených sťažovateľkou údajmi z elektronického súdneho spisu, pozn.) ústavný súd podľa § 60 ods. 2 zákona o ústavnom súde zistil, že na správnom súde v čase rozhodovania najvyššieho správneho súdu prebiehalo a aj stále prebieha súdne konanie pod sp. zn. 25Sas/18/2024, ktoré podaním správnej žaloby 29. októbra 2024 iniciovala sťažovateľka a na základe podania z 26. marca 2025 prokurátor Okresnej prokuratúry Žilina vstúpil do konania (§ 46 SSP), a tým má postavenie účastníka konania (§ 48 SSP). Hoci najvyšší správny súd neúplne preveril skutkový stav, keď konštatoval absenciu prebiehajúceho súdneho konania, správne zistil, že okresný prokurátor správnu žalobu proti rozhodnutiu generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne nepodal.

17. Podľa sťažovateľky malo dôjsť k porušeniu jej namietaných práv aj tým, že sa najvyšší správny súd nevysporiadal s jej návrhom na prerušenie konania o kasačnej sťažnosti, s ktorým žalovaná súhlasila, t. j. dôvodom na prerušenie konania na základe zhodného návrhu účastníkov konania. Napriek tomu, že napadnutý rozsudok neobsahuje konkrétne odôvodnenie k tomu návrhu sťažovateľky, podstata návrhu na prerušenie konania spočívala v argumentácii o prebiehajúcom súdnom konaní, a teda išlo o zhodu skutkových okolností zakladajúcich dôvod na prerušenie konania tak pre prebiehajúce konanie [§ 100 ods. 2 písm. a) SSP], ako aj na základe návrhu [§ 100 ods. 2 písm. b) SSP]. Navyše, z obsahu sťažovateľkou predloženého vyjadrenia Sociálnej poisťovne ku kasačnej sťažnosti je zrejmé, že Sociálna poisťovňa výslovný súhlas nevyjadrila, ale uviedla, že proti návrhu na prerušenie konania nenamieta.

18. V tomto kontexte ústavný súd dáva do pozornosti aj svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi (stranami) konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, I. ÚS 368/2025, I. ÚS 434/2025).

19. Napriek uvedeným nedostatkom odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho správneho súdu tieto nedosiahli intenzitu porušenia práva sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie, ktorého parciálnou časťou je označené právo na postup súdu v súlade s platným právom. Z hľadiska základného práva na postup súdu v súlade s platnou právnou úpravou, odvodzovaného z čl. 46 ods. 1 ústavy, je totiž nutné zohľadniť nielen jednotlivé porušenie procesného postupu konajúceho súdu, ale aj prípadné následky, ktoré tým môžu byť spôsobené stranám sporu. Výsledkom je posúdenie, či porušenie procesného postupu súdu môže dosiahnuť ústavnoprávne rozmery porušenia základného práva na súdne konanie (m. m. IV. ÚS 197/2020, č. 62/2020 ZNaU).

20. V posudzovanom prípade je totiž esenciálny charakter prerušenia konania podľa § 100 ods. 2 Správneho súdneho poriadku, ktorý je fakultatívny, a preto nie je právne nárokovateľný (*Baricová, J., Fečík, M., Števec, M., Filová, A. a kol.* Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava : C. H. Beck, 2018, s. 563). Je teda na vlastnej úvahe súdu, či v konaní rozhodne alebo počká na vyriešenie otázky v súdnom alebo správnom konaní, ak takéto konanie už prebieha, alebo dá

na takéto konanie podnet a následne konanie preruší (m. m. II. ÚS 124/2024, III. ÚS 301/2025). Tým teda nemohlo dôjsť ani k porušeniu rovnosti účastníkov konania. Osobitne je potrebné zohľadniť aj skutočnosť, že najvyšší správny súd zamietol návrh na prerušenie konania a súčasne napadnutým rozsudkom s odkazom na § 25 SSP rozhodol vo veci samej v zmysle § 162 ods. 3 Civilného sporového poriadku, a teda miera právnej neistoty sťažovateľky bola právoplatne odstránená, pričom podľa vlastných zistení ústavného súdu napadnutý rozsudok nadobudol právoplatnosť 11. mája 2025.

21. Sťažovateľka ďalej rozporuje napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu a vyjadruje presvedčenie o nekritickom prebratí záverov správneho súdu vrátane akceptovania porušenia zásady „*ex iniuria ius non oritur*“ (z bezprávia nevzniká právo), pretože najvyšší správny súd nepreskúmal právoplatné rozhodnutie Sociálnej poisťovne o vzniku povinného poistenia (bod 3 tohto uznesenia, pozn.). V tomto kontexte odkazuje na súdne rozhodnutia o odstraňovaní chýb v katastrálnom operáte a následkoch spojených s nezákonnou daňovou kontrolou, ale bližšie neobjasňuje, akým spôsobom sú citované súdne rozhodnutia aplikovateľné v jej veci.

22. Ústavný súd pripomína, že ani kvantita obsahu ústavných sťažností vygenerovaná prevažne prepisovaním všeobecných judikatúrnych východísk, ktoré nemajú žiadny faktický skutkový súvis so špecifickým postupom orgánov verejnej moci v rámci konkrétneho namietaného konania, nemôže oslobodiť sťažovateľov od povinnosti splniť si zákonnú povinnosť podať ústavnú sťažnosť so všetkými všeobecnými a osobitnými náležitosťami vrátane popisu skutkových a právnych dôvodov, pre ktoré malo podľa ich názoru dôjsť k porušeniu ich základných práv a slobôd [§ 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde (I. ÚS 532/2024, č. 35/2024 ZNaU)].

23. Vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého rozsudku, je však zrejmé, že najvyšší správny súd aj v nadväznosti na argumentáciu uplatnenú v kasačnej sťažnosti zrozumiteľne vysvetlil dôvody, pre ktoré považoval kasačnú sťažnosť za nedôvodnú. Zároveň dostatočným spôsobom poukázal na rozdiel medzi dvoma samostatnými konaniami o vzniku povinného dôchodkového poistenia a určenia výšky poistného, keď upozornil, že sťažovateľka proti prvotným rozhodnutiam Sociálnej poisťovne o vzniku povinného dôchodkového poistenia nepodala riadne ani mimoriadne opravné prostriedky, a tak nadobudli právoplatnosť.

24. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom najvyššieho správneho súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozsudku najvyššieho správneho súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (m. m. II. ÚS 465/2017, I. ÚS 109/2019, II. ÚS 16/2022).

25. Nad rámec uvedeného v okolnostiach posudzovanej veci nemohlo dôjsť ani k porušeniu práva na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 2 ústavy, pretože najvyšší správny súd podanú kasačnú sťažnosť vrátane návrhu na prerušenie konania prejednal a vo veci rozhodol (body 2, 20 a 21 tohto uznesenia, pozn.).

26. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti preto dospel k záveru, že medzi obsahom namietaných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 2 ústavy a napadnutým

rozsudkom najvyššieho správneho súdu a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol rozhodnúť o porušení sťažovateľkou označených práv. Závery najvyššieho správneho súdu v tomto prípade nemožno považovať za svojvoľné či neodôvodnené a ani za také, ktoré by popierali účel a zmysel zákona. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti napadnutého rozsudku najvyššieho súdu a postupu, ktorý jeho vydaniu predchádzal, odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy:

27. Sťažovateľka rozporuje aj postup najvyššieho správneho súdu, ktorým malo dôjsť k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

28. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že popri uvedení petitu je ďalšou povinnosťou sťažovateľa, aby svoju ústavnú sťažnosť náležite odôvodnil, t. j. aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu (m. m. IV. ÚS 359/08, IV. ÚS 198/2012, IV. ÚS 54/2014, II. ÚS 594/2016). Sťažovateľ musí ďalej vysvetliť, v čom vidí porušenie základného práva alebo slobody, ktoré boli podľa jeho názoru konkretizovaným zásahom orgánu verejnej moci porušené. Takto formulovaná požiadavka odzrkadľuje potrebu dôsledného odlíšenia úlohy ústavného súdu od úloh iných orgánov verejnej moci (predovšetkým všeobecných súdov). Kým všeobecné súdy prioritne chránia subjektívne práva fyzických osôb a právnických osôb plynúce zo zákonných, prípadne od zákona odvodených právnych predpisov, *vice versa* ústavný súd je v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy povolaný na ochranu tých subjektívnych práv, ktoré sú ako základné práva a slobody zakotvené v ústave alebo v kvalifikovaných medzinárodných zmluvách (III. ÚS 352/2017, č. 63/2017 ZNaU). Ústavná sťažnosť nemôže byť naformulovaná nedostatočne a neurčito a vytvárať tak priestor pre dohady a dedukcie (III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, I. ÚS 291/2017, IV. ÚS 91/2018). Nepostačuje preto akékoľvek odôvodnenie návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, ale tento musí byť odôvodnený kvalifikovane, t. j. musí obsahovať odôvodnenie, ktoré spĺňa ústavno-právne požiadavky (m. m. PL. ÚS 9/2012, PL. ÚS 1/2014, PL. ÚS 7/2014 a i.).

29. V ústavnej sťažnosti úplne absentuje sťažnostná argumentácia, ktorá by ústavnému súdu umožnila reálne, t. j. faktické posúdenie rozporovaného postupu najvyššieho správneho súdu vo vzťahu k namietanému právu sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Deskripcia sa obmedzuje len na strohé tvrdenie o porušení označeného práva. Ústavnú sťažnosť následne dopĺňa citácia tézovitých úryvkov z rozhodnutí ústavného súdu.

30. Absencia kvalifikovaného odôvodnenia ústavnej sťažnosti predstavuje pre jeho zásadný význam nedostatok takej povahy, pri ktorom neprichádza do úvahy výzva na jeho odstránenie podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde, keďže predmetné ustanovenie zákona slúži na odstraňovanie najmä formálnych nedostatkov návrhu, nie však jeho samotnej podstaty (I. ÚS 185/2021, č. 81/2021 ZNaU), a preto ústavný súd nepristúpil k výzve na odstránenie zisteného nedostatku ústavnej sťažnosti. Z publikovanej judikatúry jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom ustanovených náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, III. ÚS 357/2010, IV. ÚS 234/2010, I. ÚS 280/2020). Keďže sťažovateľka je zastúpená

kvalifikovaným právny zástupcom, prípadná výzva na odstránenie zistených nedostatkov by *de facto* znamenala suplovanie úkonov právnej služby a povinnosti advokáta postupovať s odbornou starostlivosťou [§ 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v platnom znení], čo nie je žiadnym spôsobom akceptovateľné (m. m. IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010, II. ÚS 660/2016, I. ÚS 173/2022).

31. Navyše, z časových súvislostí podania kasačnej sťažnosti 13. novembra 2024 a rozsudkom najvyššieho správneho súdu z 21. februára 2025 nie je zrejmý ani žiadny prípadný prietah v konaní, čím by bol založený aj dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

32. V konklúzii uvedeného a v spojení s § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd uzatvára, že ústavná sťažnosť sťažovateľky neobsahuje náležitosti ustanovené zákonom, čo je dôvodom na jej odmietnutie v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

33. Z dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky nezaoberal, pretože rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia označených práv.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. októbra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu